

مدیریت امام در زندان بر تشکیلات گسترده ارتباطی شیعه

آن بزرگوارها در غربت زیادی بودند، واقعاً همین طور است؛ دور از مدینه و دور از خاندان و دور از محیط مألوف... هرچه به پایان دوره حضرت عسکری جلوتر می‌رویم، این غربت بیشتر می‌شود... «در هیچ زمانی ارتباط شیعه و گسترش تشکیلاتی شیعه در سرتاسر دنیای اسلام، مثل زمان حضرت جواد و حضرت هادی و حضرت عسکری نبوده است.» حضرت هادی و حضرت عسکری در همان شهر سامرا... توانسته بودند این همه ارتباطات را با سرتاسر دنیای اسلام تنظیم کنند. وقتی ما ابعاد زندگی ائمه را نگاه کنیم، می‌فهمیم اینها چه کار می‌کردند؛ بنابراین فقط این نبود که اینها مسائل نماز و روزه یا طهارت و نجاسات را جواب بدهند؛ در موضع «امام» - با همان معنای اسلامی خودش - قرار می‌گرفتند و با مردم حرف می‌زدند... اینها همه نشان‌دهنده حرکت عظیم ائمه علیهم‌السلام و شیعیان و اصحاب آن بزرگوارها در سرتاسر تاریخ بوده. با این که دستگاه خلفا، دستگاه پلیسی با شدت عمل بود، در عین حال ائمه علیهم‌السلام این گونه موفق شدند. غرض، در کنار غربت، این عزت و عظمت را هم باید دید.

